

YNCT 1.0 eerste officiële computerschaakkampioen van Nederland.

YNCT 1.0

Het programma YNCT 1.0 van Luuk de Vries heeft het toernooi om de nationale titel computerschaak, dat van 25-27 september in Utrecht gehouden werd, gewonnen met een score van 7½ uit 9. YNCT betekent You Never Can Tell; in de wandelingen wordt het programma evenwel gewoon 'inkt' genoemd. Gambiet '81 van Wim Rens werd tweede (7 uit 9), aangezien het op de slotdag van het toernooi de onderlinge partij van YNCT verloor, terwijl het bovendien verrassend werd matgezet door BS 66/76 (Barend-Swets).

Het laatstgenoemde programma was officieus kampioen in 1979 en deelde in 1980 de officiële titel met IGM van Peter van Diepen. Dit jaar had Swets de eerste dag ronduit pech met de tijdverdeling van zijn programma, zodat hij twee partijen op tijd verloor. Een zelfs vlak voordat zijn programma de matzet kon uitvoeren. Het blijft een open vraag hoe sterk het programma (in topconditie) nu eigenlijk is, maar zeker is dat het 2½ uit 3 tegen de nummers 1 tot en met 3 scoorde. De oorzaak daarvan is gelegen in het bijzonder optimistische spel dat het programma ten toon spreidt. Aan de andere kant offerde het, zo spelend, bijvoorbeeld tegen de vroegere kampioen IGM de ene kwaliteit na de andere, om vervolgens met 2 torens achterstand eeuwig schaak te geven.

TH Delft

Een voor uw schrijver leuk succes was de prestatie van het programma

PION. Het programma begon heel slecht met 0 uit 3, maar finishte, nadat de programmeurs het, door toevoegen van enkele instructies, nieuwe moed ingesproken hadden, met 6 uit 6. Daarmee behaalde PION een derde plaats. Het programma is destijds ontstaan als 3e jaarspraktikum opgave o.l.v. A.J.M. Verhaar en ondergetekende. De studenten Jan Derksen, John Huisman en Harry Nefkens hebben twee maanden voor het toernooi met succes hun oude programma opgepoetst en van de nodige schaakkennis voorzien.

Prestatie

Een zeer bijzondere prestatie werd geleverd door de gebroeders Van der Liet. Zij hadden niet alleen een schaakprogramma, genaamd SCHAK-H, gemaakt, maar ook alle voor het draaien daarvan benodigde apparatuur zelf gebouwd. Bij de prijsuitreiking kregen zij van het toernooikomitee van de CSVN daarvoor terecht een speciale prijs toegekend. Het is heel knap, en historisch geïnteresseerde informatici zouden misschien zelfs een vergelijking willen maken met Babbage of Toores y Quevedo.

Kritiek

Er waren (onverstandige) schakers op het toernooi, die (I) zich minachtend uitlieten over de kwaliteit van de partijen en (II) het zonde vonden van het voor de organisatie en apparatuur benodigde geld. Waarom durf ik deze schakers onverstandig te noemen? Heel eenvoudig, zij begrijpen niet wat er gaande is en leveren commentaar met oogkleppen op. Toen Babbage omstreeks 1830 met zijn 'difference engine' de eerste sommetjes op kon

lossen, was dat een prestatie. Het begin van de ontwikkeling van de computer. Er is ook niemand geweest die omstreeks 1950 minachtend sprak over de computer omdat hij de eenvoudigste differentiaalvergelijkingen nog niet kon oplossen. De ontwikkeling zette zich voort en nu kan de computer al heel veel. Schaken kan hij ook, alleen nog niet goed. Maar, ... dat komt nog wel en het getuigt m.i. van weinig (wetenschappelijk) inzicht om daar minachtend over te spreken. De huidige generatie programmeurs zijn echte bouwmeesters, die de schakers binnenkort versteld zullen doen staan met hun creaties. Inzicht verkrijgen in het (schaak)denken van de mens is een fascinerend onderzoeksproject op dit moment en in het verlengde daarvan is het niet meer dan logisch dat daar geld voor uitgetrokken wordt.

Eindstand

De eindstand van het toernooi luidt: 1. de kampioen van Nederland 1981: YNCT 1.0 (L.C. de Vries; Sharp-MZ-80; Ormas) 7½ uit 9; 2. Gambiet '81 (W. Rens; TRS-80; Tandy) 7 uit 9; 3. PION (Derksen, Huisman, Nefkens; PDP-11; TIJ Delft) 6 uit 9; 4. Storm '81 (v.d. Storm; PDP-11; VU Amsterdam) 5½ uit 9; 5/6. BS 66/76 (Swets; CDC Cyber; ACCU/SARA) Dappet (Kouwenhoven, Hartman; PDP-11; RU Leiden) 5 uit 9; 7. GVNAA (Vriend; DEC 10; L.H. Wageningen) 4 uit 8; 8. Killer (de Kruijff; PDP-11; VU Amsterdam) 3½ uit 8; 9/10. Schak-H (H on H van der Liet; 2650; privé) Tinychess '86 (Kuipers; 8080; Elektoer) 3½ uit 9; 11. Usurpator II (Muller; Siemens PC-100; Compu 2000) 2½ uit 9; 12. PK80 (V. Bergen;

PDP-11; RU Utrecht) 2 uit 8; 13. IGM (V. Diepen, Slot; Maxboard; Manudax) 2 uit 9.

Partijen

Er zijn al een flink aantal partijen van het kampioenschap gepubliceerd (b.v. in NRC/Handelsblad, De Telegraaf, Computerschaak nr. 4, IICC Nieuwsbrief, etc.) Voorts ziet het er naar uit dat de historische waarde die dit kampioenschap heeft, vastgelegd zal worden in een boekje, waarin niet alleen ingegaan zal worden op de zetten als zodanig, maar vooral het 'waarom' van de zetten door de verschillende programmeurs verklaard zal worden.

Hieronder ziet u een vlot aanvals-partijtje waarin kampioen YNCT zijn tegenstander Tiny Chess '86 duidelijk overklast. Het spel van Tiny Chess is schaktechnisch gezien natuurlijk wel erg slecht, maar op dat van YNCT valt in deze partij weinig aan te merken.

Wit: Tiny Chess '86 (J. Kuipers)
Zwart: YNCT 1.0 (L.C. de Vries)
Ned. Computerschaakkampioenschap 1981

Utrecht, 26 september 1981
Speeltempo: 36 zetten in 2 uur.
1. e4 e5 2. o4 Pf6 3. d3 Le5 4. Le3 Lxe3 5. fxe3 d6 6. Pa3 0-0 7. Pb5 a6 8. Pc3 Pe6 9. d4? Dit kan de stelling niet hebben. Normaal ontwikkelen met 9. P3 en 10. Le2 zou gelijk spel opgeleverd hebben.
9. ... Lg4 10. Dd2 exd4 11. exd4 Te8 12. h3

Er is geen houden meer aan. wit wordt er gewoon afgecombineerd.
12. ... Pxe4 13. Pxe4 Dh4+ 14. Df2 Txe4+ 15. Pe2 Dxe2+ 16. Kxf2 Lxe2 17. Lxe2 Pxd4 18. Lg4 Tae8 19. Ld7 Te2+ 20. Kf1 T8e7 21. Le8 Txb2 22. h4 Pc2 23. Tc1 Pe3+ 24. Ke1 Pvg2+ 25. Kf1 Te8 26. Ld7 Pe3+ 27. Ke1 Te7 28. Le8 Pxe4+ 29. Kf1 Pd2+ 30. Kg1 Pb3+ 31. Kf1 e5 32. Ta1 Te2 33. wit geeft het op. Het initiatief van de CSVN om een dergelijk nationaal kampioenschap te houden, heeft bij de ICCA (International Computer Chess Association) grote bewondering afgedwongen. De voorzitter van de Wereldcomputerschaakbond Prof. Benjamin Mittman werd dan ook onmiddellijk lid van de CSVN, ook omdat hij daarmee door het blad Computerschaak op de hoogte gehouden wordt van onze landelijke activiteiten.

Jaap van den Herik

Schakend Nederland - november 1981 Prof. dr. H.J. van den Herik, YNCT 1.0 eerste officiële computerschaakkampioen van Nederland